

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ
MÜZİK BİLİMLERİ BÖLÜMÜ

CUMHURİYET DÖNEMİNDE ANDREA PALEOLOGOS VE ÖĞRENCİLERİNİN
KLASİK GİTAR ÜZERİNE ETKİLERİ

(An Analysis of The Influence of Andrea Paleologos and His Students On Classical
Guitar During The Republic Period)

LİSANS TEZİ

Ashhan DUMLU

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Tuncay ARAS

Erzurum
Haziran, 2025

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Aslıhan DUMLU tarafından hazırlanan “Cumhuriyet Döneminde Andrea Paleologos Ve Öğrencilerinin Klasik Gitar Üzerine Etkilerinin İncelenmesi” başlıklı çalışması 20/06/2025 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Müzik Bilimleri Bölümünde, lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı:	Prof. Dr. Özgür Sadık KARATAŞ	İmza
Danışman:	Dr. Öğr. Üyesi Tuncay ARAS	İmza
Jüri Üyesi:	Prof. Dr. Ahmet Selim DOĞAN	İmza
Jüri Üyesi:	Prof. Dr. Hasan Tahsin SÜMBÜLLÜ	İmza
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Emrah LEHİMLER	İmza
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Ferhat ÇELİKOĞLU	İmza
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Koray ÇELENK	İmza
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Mehmet Can PELİKOĞLU	İmza
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Şevki Özer AKÇAY	İmza
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Vefa TERZİOĞLU	İmza
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Yavuz ŞEN	İmza
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Yılmaz KAHYAOĞLU	İmza
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Semih OKCU	İmza
Jüri Üyesi:	Arş. Gör. Ahmet ALUMUR	İmza

Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğini onaylarım.

Prof. Dr. Özgür Sadık KARATAŞ

Bölüm Başkanı

ÖZ

LİSANS TEZİ

**CUMHURİYET DÖNEMİNDE ANDREA PALEOLOGOS ve ÖĞRENCİLERİNİN
KLASİK GİTAR ÜZERİNE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ**

Aslıhan DURLU

Haziran-2025, 34 sayfa

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Cumhuriyet Dönemi Türkiye’inde klasik gitarın gelişiminde önemli bir yere sahip olan Andrea Paleologos’un ve yetiştirdiği öğrencilerin, Türk klasik gitar geleneğine olan katkılarını tarihsel, pedagojik ve sanatsal açıdan incelemektir.

Yöntem: Nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Bu çalışmada Andrea Paleologos’un Özellikle Cumhuriyet’in erken döneminde, klasik gitarın sanatsal değerini vurgulayan yaklaşımı, bu çalgının toplumun geniş kesimleri tarafından tanınmasını ve benimsenmesini sağlamıştır. Ziya Aydıntan’ın yazdığı ilk Türkçe gitar metodu, Savaş Çekirge’nin yarışma ve festival organizasyonları, Misak Toros’un bestecilik yönü ve Mutlu Torun’un geleneksel müzikle klasik gitarı birleştirme çabaları, bu etkilerin somut örneklerindendir. Sonuç olarak, Paleologos’un başlattığı eğitim geleneği, öğrencileri aracılığıyla kurumsal müfredata ve Türkiye’deki müzik eğitimi sistemine entegre olmuş, klasik gitarın ülkemizdeki eğitimsel gelişimini derinlemesine etkilemiştir.

Sonuçlar: Andrea Paleologos, Türkiye’de klasik gitar eğitimi temellendiren figürlerden biri olarak, sadece bir icracı değil, aynı zamanda bir eğitmen ve kültürel taşıyıcı olarak değerlendirilebilir. Onun yetiştirdiği öğrenciler aracılığıyla bu etki geniş kitlelere ulaşmıştır. Bu bağlamda Paleologos’un Türkiye müzik eğitim tarihinde özel bir yeri olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Klasik Gitar, Gitar Eğitimi, Andrea Paleologos

ABSTRACT

BACHELOR’S THESIS

AN ANALYSIS OF THE INFLUENCE OF ANDREA PALEOLOGOS AND HIS STUDENTS ON CLASSICAL GUITAR DURING THE REPUBLIC PERIOD

Ashhan DURLU

İngilizce June-2025, 34page

Purpose: The aim of this study is to examine the contributions of Andrea Paleologos, who has an important place in the development of the classical guitar in the Republican Era of Turkey, and the students she trained to the Turkish classical guitar tradition from a historical, pedagogical and artistic perspective.

Method: Document analysis, one of the qualitative research methods, was used.

Findings: In this study, Andrea Paleologos's approach, which emphasized the artistic value of the classical guitar, especially in the early period of the Republic, ensured that this instrument was recognized and adopted by a wide segment of society. The first Turkish guitar method written by Ziya Aydıntan, the competition and festival organizations of Savaş Çekirge, Misak Toros's composing side and Mutlu Torun's efforts to combine traditional music with the classical guitar are concrete examples of these effects. As a result, the educational tradition initiated by Paleologos has been integrated into the institutional curriculum and the music education system in Turkey through his students, and has deeply influenced the educational development of the classical guitar in our country.

Results: Andrea Paleologos, as one of the figures who founded classical guitar education in Turkey, can be considered not only a performer but also an educator and cultural carrier. This influence reached a wide audience through the students he trained. In this context, it was concluded that Paleologos has a special place in the history of music education in Türkiye.

Keywords: Classical Guitar, Guitar Education, Andrea Paleologos

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI	I
ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI.....	II
TEŞEKKÜR	III
ÖZ.....	IV
ABSTRACT	V
İÇİNDEKİLER.....	VI
ŞEKİLLER DİZİNİ	VIII
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
Giriş	1
Araştırmanın Amacı.....	2
Problem Cümlesi	2
Alt Problemler	2
Araştırmanın Önemi	2
Sayıtlar.....	2
Sınırlılıklar.....	3
Kuramsal Çerçeve.....	3
Klasik Gitar Tarihi	3
Osmanlı'nın Batı Müziği İle Tanışması ve Etkileşimi	5
Cumhuriyet Döneminde Müzik Politikaları	5
Klasik gitarın Türkiye'ye girişi	6
İKİNCİ BÖLÜM	8
Yöntem	8
Araştırmanın Yöntemi	8
Araştırma Veri Kaynakları	8
Verilerin Toplanması	8
Verilerin Analizi	8
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	9
Bulgular ve Yorum.....	9
Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular	9
Andrea PALEOLOGOS (1911-1997)	9
İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular	11
Mario PARODİ (1917-1970).....	11
Ziya AYDINTAN (1905-1982).....	12
Mazhar Reşit ERTÜZÜN (1917-2010)	13
Can AYBARS (1917-1999).....	13

Misak TOROS (1940-2010)	14
Mutlu TORUN (D. 1942)	15
Savaş ÇEKİRGE (1944 - 1998).....	16
Raffi ARSLANYAN (1944 - ...)	17
Ünol BÜYÜKGÖNENÇ (1946 - ...)	18
Reyman ERAY (1942 – 2006)	19
Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular.....	20
Eğitim Programlarına Etkisi	20
Repertuvara Etkileri.....	20
İcra Tarzına Etkileri	20
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	22
Sonuç ve Öneriler	22
KAYNAKÇA.....	24

KAYNAKÇA

- Anadolu Ajansı. (2023, 21 Şubat). *Prof. Dr. Mutlu Torun: İyi hoca bulmak iyi enstrüman bulmaktan daha mühim*. Anadolu Ajansı. <https://www.aa.com.tr/tr/kultur/prof-dr-mutlu-torun-iyi-hoca-bulmak-iyi-enstruman-bulmaktan-daha-muhim/2840048#>
- Ay, Ö. (2021). Mario Parodi. *Sen ve Ben*. Erişim tarihi: 19 Haziran 2025, <https://www.senveben.biz.tr/2021/12/mario-parodi/>
- Biyografi. net. (t.y.). *Reyman Eray*. <https://www.biyografi.net/kisi-reyman-eray-3972>
- Elmas, Y. (1986). *Müzik tarihinde gitarın biçim evrimi*. (Tez no: 367145), Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Elmas, Y. (2003). *Sorularla Gitar*. İstanbul: Pan Yayıncılık.
- İTÜ Gitar Dergisi. (2004). *Klasik gitarın halk müziğinde kullanımı*, İstanbul Teknik Üniversitesi Gitar Bölümü Yayınları, s. 1.
- Kanneci, A. (2001). *Gitar için beste yapmış türk bestecilerinin eğitimi ve yapıtlarının uluslar arası gitar repertuarındaki yeri*. (Tez no: 108778), Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Öztutgan, K. (2015). *Ziya Aydıntan'ın hayatı, eserleri ve gitar eğitimine katkıları*. (Tez no: 393674), Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Ana Bilim Dalı, Ordu.
- Öztutgan, Z. & Tecimer, B. (2020). Ziya Aydıntan'ın Gitar Metodu-I İsimli Çalışmasının Analizi. *EJMD*. DOI: 10.31722/ejmd.845890
- Sheriff, Ece. (2012). *Türk Bestecilerinin Gitara Uyarlanabilir Piyano Eserlerinin Gitar Repertuarına Katkıları*. (Tez no: 314862), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Ana Sanat Dalı Piyano Sanat Dalı Gitar Programı, İstanbul.
- T.C. Millî Eğitim Bakanlığı. (2021). *Güzel Sanatlar Lisesi Müzik 12. Sınıf Gitar Dersi Öğretim Materyali* (s. 114). Erişim adresi: <https://ogmmateryal.eba.gov.tr/kitap/guzel-sanatlar-lisesi/muzik/12/gitar/files/basic-html/page114.html>
- Turhan, S. (2024). *Osmanlı dönemi müzikte batılılaşma hareketlerinin cumhuriyet dönemi müzik eğitimine yansımaları*. (Tez no: 912021), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Ankara.
- Uluocak, S. (2015) Türkiye’de Cumhuriyet’in İlk Elli Yılında Klasik Gitar Eğitimi: Paleologos ve Öğrencileri. *Sahne ve Müzik Eğitim- Araştırma Dergisi*, 1, ss. 60-80.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2021). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (12. Baskı)*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

- Yöndem, M. (1998). *Türkiye'de Klasik Gitar Eğitimi ve Kullanılan Başlangıç Metotları*. Konya: Selçuk Üniversitesi Yayınları.
- Yücel, H. (2022). Cumhuriyet Dönemi Müzik Politikaları Üzerine Bir İnceleme. *Tykhe Sanat ve Tasarım Dergisi*, 7(12), ss. 9-20.
- Wikipedi yazarları. (t.y.). *Ünol Büyükgönenç - Hayatı*. Wikipedi. https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%9Cnol_B%C3%BCy%C3%BCkg%C3%B6nen%C3%A7#Hayat%C4%B1
- Ay, Ö. (2021). *Mario Parodi*. SenVeBen. Erişim tarihi: 19 Haziran 2025, <https://www.senveben.biz.tr/2021/12/mario-parodi/>
- Ziraman, D. E. (2003). *Cumhuriyet Dönemi Müzik Politikalarında Halkevlerinin Yeri: 1932–1950*. (Tez No: 130187). Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, İzmir.
- Yalçın, T. (1998). *Savaş Çekirge*. Erişim tarihi: 15 Haziran 2025. https://evetbenim.com/content/uploads/14/Image/yeni/savas_cekirge.html
- Yıldırım, T. (2021). Erken Cumhuriyet Dönemi Milli Musiki Politikalarının Türkiye’de Müzik Sosyolojisi Düşüncesinin Ortaya Çıkma Süreçlerine Etkileri. *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*. Cilt: 14, Sayı: 33, 312-332.